

AZ ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG 3242/2023. (VI. 2.) AB VÉGZÉSE

alkotmányjogi panasz visszautasításáról

Az Alkotmánybíróság tanácsa alkotmányjogi panasz tárgyában meghozta a következő

v é g z é s t:

Az Alkotmánybíróság Kúria Kfv.I.35.192/2022/3. számú végzésével szemben előterjesztett alkotmányjogi panaszt visszautasítja.

I n d o k o l á s

- [1] 1. A gazdasági társaság indítványozók jogi képviselőjük (dr. Czine Gáspár ügyvéd) útján 2022. június 19-én alkotmányjogi panaszt terjesztettek elő. Az indítványozók a perben eljáró elsőfokú bírósághoz 2022. augusztus 31-én előterjesztett nyilatkozatukban bejelentést tettek a jogi képviselőjük megváltozásáról, melynek nyomán a képviselőtük a nyilatkozatuk beterjesztésétől kezdődően másik jogi képviselő (dr. Várszegi Zoltán ügyvéd) látja el.
- [2] Az indítványozók az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 27. § (1) bekezdése alapján alkotmányjogi panasszal fordultak az Alkotmánybírósághoz. Alkotmányjogi panaszukban a Kúria Kfv.I.35.192/2022/3. számú végzése, továbbá a Fővárosi Törvényszék Kúria által érdemben nem felülvizsgált 35.K.703.703/2021/28. számú ítélete alaptörvény-ellenességének megállapítását, s a bírói döntéseknek – a közigazgatási per tárgyát képező adóhatósági határozatra kiterjedő hatállyal történő – megsemmisítését kérték. Az öt indítványozó gazdasági társaság jogi képviselője ugyanaz, a jogi képviselő egyetlen beadvánnyal fordult az Alkotmánybírósághoz, amely mind az öt indítványozó alkotmányjogi panaszát tartalmazza. Az Alkotmánybíróság az öt indítványozó alkotmányjogi panaszát együttesen, egyetlen döntéssel bírálta el.
- [3] Az alkotmányjogi panasz alapjául szolgáló ügy tényállása szerint az öt indítványozó általános forgalmi adó (áfa) adónemben csoportos adóalanyként működött 2009. január 1. és 2017. április 1. között, kijelölt tag képviselőjük az indítványozók egyike, az alapper I. rendű felperese volt. Az alapügyben az elsőfokú adóhatóság az I. rendű felperesnél, mint a megszűnt csoportos adóalany képviselőjénél a csoport kötelezettségei tekintetében áfa adónemben 2014. január 1. – április 30., 2014. június 1. – 2014. június 31., 2014. szeptember 1. – 2015. március 31. és 2015. május 1. – július 31. közötti időszakokra bevallások utólagos vizsgálata ellenőrzést végzett, melynek alapján a 2018. július 23. napján kelt, 4311163318 számú határozatával a felperest összesen 2 736 222 000 Ft adókülönbözet, 1 225 037 000 Ft adóbírság és 130 451 000 Ft késedelmi pótlék megfizetésére kötelezte. Határozata rendelkező részében rögzítette, hogy a csoportos adóalanyiságban részt vevő bármely tag – mind a csoportos adóalanyiság időszakában, mind azt követően – egyetemlegesen felelős a csoportos adóalanyiságban részt vevő valamennyi többi taggal együtt a csoportos adóalanyiságban részt vevő tagnak a csoportos adóalanyiság időszakában, az általános forgalmi adóról szóló 2007. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Áfa tv.) törvény alapján keletkező kötelezettsége teljesítéséért.
- [4] A fellebbezés folytán eljáró másodfokú adóhatóság az elsőfokú hatósági határozatot helybenhagyta. Az indítványozók a hatósági határozat ellen bírósági eljárást kezdeményeztek. A megismételt közigazgatási bírósági eljárásban a Fővárosi Törvényszék 35.K.703.703/2021/28. számú ítéletével az indítványozók keresetét elutasította. A Kúria 2022. április 14-én kelt, Kfv.I.35.192/2022/3. számú végzésével a felülvizsgálati kérelmük befogadását megtagadta. Az indítványozók a Kúria végzésével szemben 2022. május 21-én – az ezen, a per részét nem képező jogorvoslatra nyitva álló 30 napos határidőn belül – jogegységi panaszt terjesztettek elő. A Kúria Jogegységi Panasz Tanácsa 2022. október 17-én kelt, Jpe.II.60.030/2022/8. számú határozatával az indítványozók jogegységi panaszát elutasította.
- [5] Az indítványozók a 2022. június 19-én előterjesztett alkotmányjogi panaszukban az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdése, E) cikk (2) bekezdés, XIII. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1) bekezdése, XXIV. cikk (1) bekezdése, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése, 25. cikk (1) bekezdése, 26. cikk (1) bekezdése és 28. cikke sérelmére hivatkoztak.
- [6] Álláspontjuk szerint a Kúria felülvizsgálati eljárása során sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése által biztosított független, pártatlan bíróhoz való joguk. Állításuk szerint a Kúriának a perben eljáró felülvizsgálati

tanácsa tekintetében a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) „10. § (1) bekezdés c) pontja szerinti kizárási (elfogultság) körülmény valószínűsíthető”. Arra hivatkoztak, hogy a Kúria eljáró öt bírójából négy a jogerős ítéletet hozó bíró „munkatársa volt” korábban, mivel tagjai voltak annak a „munkacsoportnak, amely »Az általános forgalmi adó levonhatóságával összefüggő perek gyakorlata« tárgyában a Kúria által a 2015. január 16. napján kelt 2014.El.II.JGY.1/2. számú határozatával került felállításra, és amely munkacsoportnak a tárgyban született összefoglaló véleményét 2016. február 6-án fogadta el, és 2016. június 6-án hagyta jóvá a Kúria Közigazgatási-Munkaügyi Kollégiuma.” Ezen túlmenően szerintük „abszolút kizárási ok állt fenn a Kp. 10. § (2) bekezdése alapján” a Kúria felülvizsgálati tanács tanácselnöke és előadó bírója vonatkozásában, mivel részt vettek a jogerős ítélet meghozatalát megelőző kúriai eljárásban, s 2021. március 18-án kelt végzésükkel hatályon kívül helyezték a Fővárosi Törvényszék indítványozók (perbeli felperesek) keresetének helyt adó korábbi ítéletét, és új eljárást rendeltek el. Az indítványozók ennek kapcsán sérelmesnek vélték, hogy a Kúria felülvizsgálati tanácsának tagjaként eljáró bírók közül kettő (a tanács elnöke és az előadó bíró) a saját korábbi döntése, a korábbi kúriai hatályon kívül helyező végzés alapján „értékelte helytállónak” az alkotmányjogi panaszban kifogásolt jogerős ítéletet. Előadták továbbá, hogy a fenti kizárási okok bejelentésére nem volt módjuk a perben, mert azokról csak a kúriai végzésnek az átvételével szereztek tudomást.

- [7] Az indítványozók hivatkoztak arra, hogy az eljáró bíróságok alaptörvény-ellenes jogértelmezése, az indokolási kötelezettség nemteljesítése következtében is sérült a tisztességes bírósági eljáráshoz való joguk. Állították, hogy beadványaikkal az eljáró bíróság a jogerős ítéletben nem foglalkozott, nem is kerültek azok megemlítésre, illetve figyelembe vételre, a közigazgatási jogvita tárgyát képező határozat érdemi megállapításait a bíróság nem tárgyalta, azokkal összefüggésben „közvetlen tárgyalási nyilatkozási lehetőséget nem biztosított a feleknek”. Szerintük sérült továbbá az indokolási kötelezettség, mert az eljáró bíróság (Fővárosi Törvényszék, Kúria) az indítványozók által hivatkozott hazai és európai joggyakorlatot „nem vette figyelembe”, nem értékelte azokat. Az indítványozók továbbá sérelmezték, hogy a bírósági eljárásban „súlyosabban esnek latba” az alperes adóhatóság érvei, mint az indítványozók mint perbeli felperesek érvei. Ennek kapcsán hivatkoztak indítványukban „a törvény előtti egyenlőségre (Alaptörvény XV. cikk) nem szubjektív érzetként, hanem bizonyítható tényként (pl.: az Indítványozók mint perbeli felperesek a per érdemét érintő nyilatkozatai nem is kerültek tárgyalásra, viszont az Alperes »bizonyítása« átmásolásra került a bírósági határozatokba)”.
- [8] Nézetük szerint a hatósági eljárás során a határidők be nem tartása következmények nélkül maradt, ami sértette a tisztességes hatósági eljáráshoz való jogukat. Állították, hogy az alapügyben eljáró elsőfokú „adóhatóság majdnem megduplázta” a törvényben rögzített ellenőrzési határidőt, az ellenőrzési jegyzőkönyvet határidőn túl készítette el, az iratokat a fellebbezés beérkezését követően határidőn túl terjesztette fel, de mindezt a bíróság a jogerős ítéletben nem értékelte az ügy érdemére kiható jogsértésként. Az indítványozók kifogásolták továbbá, hogy az adóhatóság a törvényi határidők elmulasztása miatt az adóbírság mértékének megállapításával (mérséklésével, mellőzésével) összefüggő, a 25/2020. (XII. 2.) AB határozatban megkövetelt mérlegelési kötelezettségének nem tett eleget.
- [9] Az indítványozók kifogásolták azt is, hogy a Kúria a felülvizsgálati kérelmük befogadását indokolatlanul megtagadta. Szerintük a Kúria a jogerős ítélet „tartalmi helyesléséből” vezette le a felülvizsgálati kérelmük befogadásának megtagadását. Úgy vélték, hogy a Kúriának a jogerős ítéletet csak a felülvizsgálati kérelem befogadása és érdemi elbírálása alapján lett volna szabad minősítenie. Az indítványozók szerint a nem megfelelő módon indokolt kúriai döntés a Nemzeti Hitvallás, az Alaptörvény 28. cikke, B) cikk (1) bekezdés, XV. cikke, valamint XXIV. cikk (1) bekezdése, továbbá XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdése sérelmét eredményezte.
- [10] Az indítványozók szerint a bíróságoknak „jogvédelmet kell biztosítaniuk”, hogy a felülvizsgált közigazgatási határozat csak az adóeljárás kezdetétől ügyfél minőséggel rendelkező adózóra tartalmazzon megállapításokat, mivel a csoportos adóalanyiságban részt vevő tagok egymás közötti, az egyetemleges felelősségből adódó elszámolásnak is csak ilyen kötelezettség lehet az alapja. Az indítványozók ennek kapcsán is a tisztességes eljáráshoz való joguk sérelmére hivatkoztak.
- [11] Kifogásolták továbbá, hogy az egész eljárásban nem vették figyelembe a másodfokú közigazgatási határozat teljes vagy részleges semmisségét, pedig arra az indítványozók hivatkoztak. Ez szerintük kimeríti az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében foglalt tisztességes hatósági eljáráshoz való jog, valamint az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált tisztességes bírósági eljáráshoz való jog sérelmét. Hivatkoztak továbbá az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében foglalt tulajdonhoz való joguk sérelmére is, mert szerintük a másod-

fokú közigazgatási határozat „tulajdont” vont el a jogosultjától olyan eljárás keretében, amelyben nem volt „a védelemhez való jog [...] az eljárási szabályok szerinti teljes körűen biztosított”.

- [12] 2. Az Abtv. 56. § (1) bekezdése alapján az Alkotmánybíróság az Ügyrendjében meghatározottak szerinti tanácsban dönt az alkotmányjogi panasz befogadásáról, az 56. § (2) bekezdése értelmében pedig a befogadhatóságról dönteni jogosult tanács mérlegelési jogkörében vizsgálja az alkotmányjogi panasz befogadhatóságának törvényben előírt tartalmi feltételeit, különösen a 26–27. § szerinti érintettséget, a jogorvoslat kimerítését, valamint a 29–31. § szerinti feltételeket.
- [13] 2.1. Az Abtv. 27. § (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja alapján alaptörvényellenes bírói döntéssel szemben az egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet alkotmányjogi panasszal fordulhat az Alkotmánybírósághoz, ha az ügy érdemében hozott döntés vagy a bírósági eljárást befejező egyéb döntés az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogát sérti, és az indítványozó a jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs számára biztosítva. Az indítványozók az Abtv. 27. § (1) bekezdése alapján előterjesztett alkotmányjogi panaszukban sérelmezett döntéssel zárult ügyben felperesek voltak, a perben a jogorvoslati lehetőségeiket kimerítették. A kérelmezők alkotmányjogi panasz benyújtására indítványozói jogosultsággal rendelkeznek, érintettségük fennáll.
- [14] 2.2. Az Abtv. 30. § (1) bekezdése értelmében az Abtv. 27. §-ában meghatározott esetben az alkotmányjogi panasz benyújtására a sérelmezett döntés kézbesítésétől számított hatvan napon belül lehetőség. Az indítványozók az Abtv. 30. § (1) bekezdésében meghatározott hatvan napos határidőben előterjesztett panaszukban (a Kúria végzését az indítványozók alapperben eljáró jogi képviselője 2022. május 13-án töltötte le, az indítványozók alkotmányjogi panaszát 2022. június 19-én – a törvényes határidőn belül – elektronikus úton nyújtotta be) a bírósági eljárást befejező, rendes jogorvoslattal nem támadható kúriai végzést, illetve a jogerős ítéletet támadták.
- [15] 2.3. Az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pont], hogy az indítványozó Alaptörvényben biztosított jog sérelmére hivatkozzon. Az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pontjával összefüggésben következetes az Alkotmánybíróság gyakorlata a tekintetben, hogy alkotmányjogi panasz csak az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének valószínűsítésére alapítható {3386/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [14]; 3550/2021. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [10]; 3138/2022. (IV. 1.) AB végzés, Indokolás [10]}.
- [16] A jelen indítvány e feltételnek csak részben tesz eleget. Az indítványozók alkotmányjogi panaszukban többek között állították a Nemzeti Hitvallás, valamint az Alaptörvény alapjogot nem rögzítő E cikk (2) bekezdése, valamint 25. cikk (1) bekezdése, 26. cikk (1) bekezdése és 28. cikke sérelmét is, melyekre hivatkozva alkotmányjogi panasz nem terjeszthető elő. Az Alkotmánybíróság állandó joggyakorlata szerint az Alaptörvény E cikk (2) bekezdése nem biztosít az indítványozók számára olyan, Alaptörvényben biztosított jogot, amelyre az Abtv. 27. §-a szerint alkotmányjogi panaszt lehetne alapozni {vö. 3007/2015. (I. 12.) AB végzés, Indokolás [11]; 3171/2015. (VII. 24.) AB végzés, Indokolás [10]; 3535/2021. (XII. 22.) AB határozat, Indokolás [31]}. Az Alkotmánybíróság állandó gyakorlata szerint a további, nem Alaptörvényben foglalt jogok tekintetében sem bírálható el az indítvány, a Nemzeti Hitvallásra, illetve az Alaptörvény indítványozók által megjelölt rendelkezéseire – 25. cikk (1) bekezdés, 26. cikk (1) bekezdés, 28. cikk – alkotmányjogi panasz önmagában nem alapítható {pl. 3257/2016. (XII. 6.) AB végzés, Indokolás [13]; 12/2020. (VI. 22.) AB határozat, Indokolás [41]; 3550/2021. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [11]; 3138/2022. (IV. 1.) AB végzés, Indokolás [10]}.
- [17] Az Alkotmánybíróság az Alaptörvény B cikk (1) bekezdésével összefüggésben előterjesztett panaszt érintően fenntartotta korábban kialakított gyakorlatát: a jogbiztonság nem alapjog, az Alaptörvény B cikk (1) bekezdése sérelmére alkotmányjogi panaszt csak kivételes esetben lehet alapítani, mégpedig a visszaható hatályú jogalkotás és a felkészülési idő hiánya esetén {3268/2012. (X. 4.) AB végzés, Indokolás [14]–[17]; 3322/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [10]; 3323/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]; 3324/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [9]; 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [11]}. Az indítványozó nem e kivételes körre, hanem általánosságban a jogbiztonságra alapította panaszát. Az Alkotmánybíróság ezért e vonatkozásban érdemi vizsgálatot nem folytathatott le, mivel az indítvány ebben a vonatkozásban nem felel meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pontjában meghatározott azon követelménynek, amely szerint alkotmányjogi panaszt abban az esetben lehet benyújtani, ha az indítványozó Alaptörvényben biztosított jogának sérelme következett be.

- [18] 2.4. Az Abtv. 52. §-a kifejezetten rögzíti a határozott kérelem követelményét, amelynek részét képezi az indokolás előterjesztésének a kötelezettsége is [52. § (1b) bekezdés b) és e) pont]: „Indokolás hiányában a kérelem nem felel meg a határozottság Abtv. 52. § (1b) bekezdésében írt követelményének, annak elbírálására nincs lehetőség.” {34/2014. (XI. 14.) AB határozat, Indokolás [212]} Az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja értelmében az indítvány akkor tartalmaz határozott kérelmet, ha bemutatja az Alaptörvényben biztosított jog sérelmének lényegét és egyértelmű indokolást ad elő arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabály, jogszabályi rendelkezés, illetve bírói döntés miért ellentétes az Alaptörvény felhívott szabályával. Az indítvány e követelménynek az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése, XV. cikk (1) bekezdése és XXVIII. cikk (7) bekezdése vonatkozásában nem tesz eleget.
- [19] Az indítványozók az alkotmányjogi panaszban hivatkoznak az Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdése által biztosított tulajdonhoz való joguk sérelmére. Az alkotmányjogi panasz azonban nem tartalmaz indokolást arra vonatkozóan, hogy az alapügy tárgyát képező adólevonási jog gyakorlása tárgyában hozott jogerős ítélet, az adólevonási jog nem szabályszerű gyakorlása miatt az indítványozók elmarasztalása, illetve a Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott végzése miért sértette az indítványozók Alaptörvény XIII. cikk (1) bekezdésében biztosított tulajdonhoz való jogát.
- [20] Az indítványozók az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésére alapított panaszukat általánosságban arra hivatkozással terjesztették elő, hogy a bírósági eljárásban „súlyosabban esnek latba” az alperes, mint a felperes indítványozók érvei. Úgy vélték továbbá, hogy a felülvizsgálati kérelmük befogadását indokolatlanul tagadta meg a Kúria. Lényegében a tisztességes bírósági eljáráshoz való joguk sérelmére hivatkozva másodlagosan utaltak indítványukban arra, hogy őket érintően „a jogegyenlőség általános sérelme” következett be. Az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdése szerint a törvény előtt mindenki egyenlő. A hátrányos megkülönböztetés tilalma az Alkotmánybíróság gyakorlatában nem jelenti minden megkülönböztetés tilalmát, a tilalom elsősorban az alapjogok terén tett megkülönböztetésre terjed ki. Személyek közötti, alkotmánysértő hátrányos megkülönböztetés akkor állapítható meg, ha valamely személyt vagy embercsoportot más, azonos helyzetben lévő személyekkel vagy csoporttal történt összehasonlításban kezelnek hátrányosabb módon {lásd legutóbb: 3087/2022. (III. 10.) AB határozat, Indokolás [80]}. Jelen alkotmányjogi panasz nem tartalmaz megfelelő indokolással ellátott kérelmet arra vonatkozóan, hogy a kifogásolt bírói döntések az Alaptörvény XV. cikk (1) bekezdésének sérelmét konkrétan milyen módon okozzák, milyen más, velük hasonló helyzetben lévő jogalanyokkal szemben eredményezik az indítványozók hátrányos megkülönböztetését.
- [21] Megállapítható továbbá, hogy az indítványozók az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésének sérelmére is hivatkoztak az alkotmányjogi panaszukban, de e kérelmükben nem fejtették ki, hogy a többszöri jogorvoslat nyomán hozott bírói döntésekkel miként sérült a jogorvoslathoz való joguk.
- [22] 2.5. Az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az – egyéb törvényi feltételeknek megfelelő – alkotmányjogi panasz a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességet tartalmazzon vagy alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel. E két feltétel alternatív jellegű, így az egyik fennállása önmagában is megalapozza az Alkotmánybíróság érdemi eljárását {ld. pl. 21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [20]; 34/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [18]}. A feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik.
- [23] Az indítványozó alkotmányjogi panaszában az alperes eljárását, valamint a jogerős ítéletet, illetve Kúria felülvizsgálati eljárásban hozott végzését az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésében, illetve XXVIII. cikk (1) bekezdésében garantált jogába ütközőnek tartotta. Az indítványozó tisztességes hatósági eljárás sérelmére vonatkozó aggályait az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése sérelmével kapcsolatos kifogások körében értékelte.
- [24] Az indítványozók sérelmezték, hogy a hatósági eljárásban a határidők adóhatóság által történő be nem tartása következmények nélkül maradt a közigazgatási per során. Állították, hogy az eljárás során a független, pártatlan bíróhoz való joguk sérült. Kifogásolták a bírói döntések megfelelő indokolásának hiányát. Sérelmesnek tartották, hogy az eljárás során hozott döntések a csoportos adóalanyiságban részt vevő tagokat érintően az adóeljárás kezdetétől ügyfél minőséggel nem rendelkező adózókra is megállapításokat tartalmaztak. Mindennek kapcsán hivatkoztak a tisztességes eljáráshoz való joguk sérelmére.
- [25] Az Alkotmánybíróság hangsúlyozza, hogy a hatalommegosztás rendszerében a többi állami szervnek a bíróságok jogértelmezését el kell ismernie {lásd: 3325/2012. (XI. 12.) AB végzés, Indokolás [14]; 3014/2022. (I. 13.)

- AB végzés, Indokolás [27]). A testület gyakorlata következetes abban, hogy „[a]z Alkotmánybíróságnak az Alaptörvény 24. cikk (2) bekezdés *d*) pontja, valamint az Abtv. 27. §-a alapján a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség kiküszöbölésére van jogköre, a bírói döntés irányának, a bizonyítékok bírói mérlegelésének, és a bírósági eljárás teljes egészének ismételt felülbírálatára azonban már nem rendelkezik hatáskörrel” {3231/2012. (IX. 28.) AB végzés, Indokolás [4]}. „Az Alkotmánybíróság az Abtv. 27. §-ában szabályozott hatáskörében eljárva a bírói döntés és az Alaptörvény összhangját biztosítja. Ebből következően a bírói döntés alaptörvény-ellenességének vizsgálata során az Alkotmánybíróság attól is tartózkodik, hogy a bíróságok felülbírálati jogköréhez tartozó, szakjogi vagy kizárólag törvényértelmezési kérdésekben állást foglaljon [...]” {3137/2013. (VII. 2.) AB végzés, Indokolás [9]}
- [26] Az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdésére alapított indítványi érvekkel szemben az Alkotmánybíróság rögzíti, hogy szakjogi – így nem az Alkotmánybíróság hatáskörébe tartozó alkotmányossági – kérdésnek tekinti a hatósági eljárásban a határidők adóhatóság által történő be nem tartásához fűződő következmények megállapítását, a csoportos adóalanyt érintő döntések minden részt vevő tagra vonatkoztatását, valamint a bírói döntések indokolásának a törvények értelmezését és alkalmazását illetően indítványozók által vitatott kérdéseit. Az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint: „[ö]nmagában az a körülmény, hogy az indítványozó nem ért egyet a bíróságok döntésével és annak indokolásával, nem elégséges érv a támadott döntés alaptörvény-ellenességének alátámasztására” {3364/2017. (XII. 22.) AB végzés, Indokolás [21]}. Erre figyelemmel az Alkotmánybíróság az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése kapcsán a a fenti indítványi kérelem tartalmát illetően arra a megállapításra jutott, hogy az indítványozók e vonatkozásban nem alkotmányossági problémát tártak fel, hanem a bírói jogalkalmazói tevékenység körébe tartozó kérdést.
- [27] Állították továbbá az indítványozók, hogy a Kúria felülvizsgálati eljárása során sérült az Alaptörvény XXVIII. cikk (1) bekezdése által biztosított független, pártatlan bíróhoz való joguk a Kúriának a perben eljáró felülvizsgálati tanácsának összetételével összefüggésben. Az Alkotmánybíróság 21/2016. (XI. 30.) AB határozatában rögzítette, hogy „[a] pártatlanság követelményének tényleges érvényesülését elsődlegesen az eljárási törvényekben megfogalmazott kizárási szabályok garantálják. [...] Az abszolút kizárási okok lényege, hogy azok bármelyikének fennállása kizárja a bírót az eljárásból anélkül, hogy vizsgálnák, ténylegesen elfogult-e a bíró. A relatív kizárási okok esetében viszont vizsgálendő a bíró esetleges elfogultsága.” {21/2016. (XI. 30.) AB határozat, Indokolás [39]} Az Alkotmánybíróság gyakorlatában a jogorvoslati eljárás pártatlanságának megítélésekor jelentőséget tulajdonít annak, hogy a korábbi eljárásban milyen volt a bírói szerepvállalás jellege, tehát a jogorvoslati eljárásban eljáró bíró a megelőző eljárásban milyen eljárási cselekményben vett részt. [pl. 3085/2018. (III. 14.) AB határozat, 3165/2019. (VII. 10.) AB határozat]. A 3085/2018. (III. 14.) AB határozat megállapította: önmagában az, hogy a bíró a korábbi eljárási szakban törvény által megengedetten részt vett, nem eredményezi sem a bíró, sem az eljáró kúriai tanács pártatlanságának hiányát, azaz elfogultságát (Indokolás [37]). A jelen ügyben az indítványozók által hivatkozott egyik törvényi rendelkezés [Kp. 10. § (1) bekezdés *c*) pontja] relatív kizárási okot, ekként törvényi mérlegelést igénylő okot tartalmaz a bíró kizárására vonatkozóan. Az indítványban hivatkozott másik törvényi rendelkezés [Kp. 10. § (2) bekezdése] alapján pedig az indítványozók által hivatkozott ok – a Kúria felülvizsgálati tanács tanácselnöke és előadó bírója részt vett a jogerős ítélet meghozatalát megelőző kúriai eljárásban, s hatályon kívül helyezték a Fővárosi Törvényszék indítványozók (perbeli felperesek) keresetének helyt adó korábbi ítéletét, és új eljárást rendeltek el – nyilvánvalóan nem alapozza meg az eljáró bírók kizárását (lásd: Kúria Kkk.VI.37.800/2019/2.).
- [28] Az alkotmányjogi panaszban foglalt érvek alapján minderre figyelemmel nem állapítható meg, hogy a támadott bírói döntésekkel kapcsolatban az Abtv. 29. §-ában szereplő feltételek fennállnak.
- [29] 3. Mivel a fent kifejtettek szerint az alkotmányjogi panasz részben nem felelt meg az Abtv. 27. § (1) bekezdés *a*) pontjában foglaltaknak, részben nem tett eleget az Abtv. 52. § (1b) bekezdés *b*) és *e*) pontjában írt feltételeknek, továbbá a befogadhatóság Abtv. 29. §-ában előírt feltételének, ezért azt az Alkotmánybíróság az Abtv. 56. § (1)–(3) bekezdése alapján eljárva az Ügyrend 30. § (2) bekezdés *a*) és *h*) pontja alapján visszautasította.

Budapest, 2023. április 25.

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró

Dr. Handó Tünde s. k.,
előadó alkotmánybíró

Dr. Schanda Balázs s. k.,
alkotmánybíró

Dr. Márki Zoltán s. k.,
tanácsvezető alkotmánybíró
az aláírásban akadályozott
dr. Pokol Béla
alkotmánybíró helyett

Dr. Szívós Mária s. k.,
alkotmánybíró

Alkotmánybírósági ügyszám: IV/1611/2022.

